

دعای مطالعه

اَللّٰهُمَّ اَنْفِرْ جُنِيٍّ مِنْ قَلَمَاتِ الْقُرْآنِ وَ اَكْرِمْ نِيَّ بِشَوْرِ الْقَلَمِ
اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا ابْوَابَ رَحْمَتِكَ وَ اَنْشُرْ عَلَيْنَا غَوَائِلَ حُلُومِكَ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ .»

و خدایا، مرا از تاریکی های وهم خارج کن و به نور فهم گرامی ام بدار.
خدایا، درهای رحمتت را به روی ما بگشا
و غزاسمهای حلوت را بر ایمان باز کن؛
به مهربانی ات، ای مهربان ترین مهربانان!

مجلس علمی طایف القحطان.

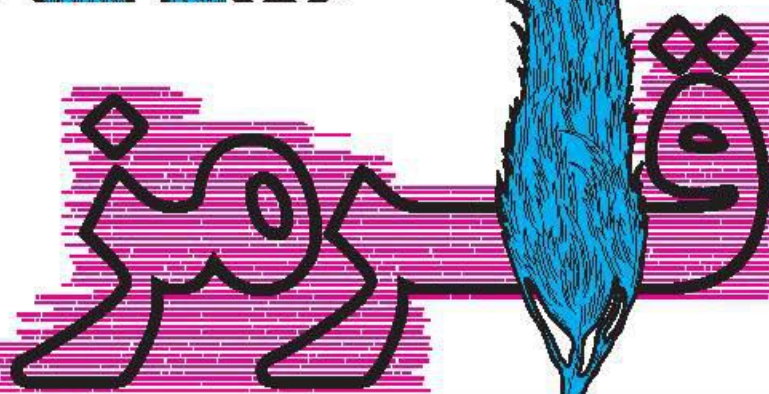
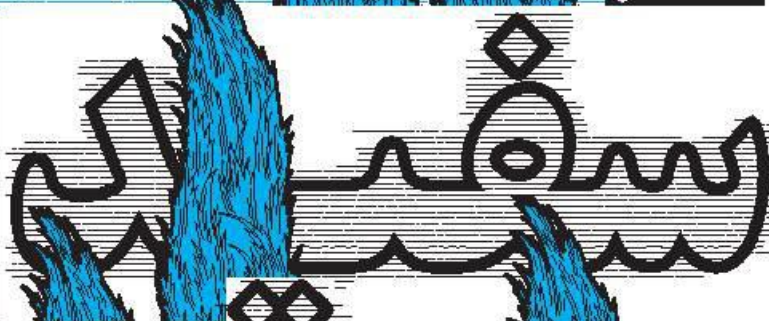
تقدیم به:

روان پاک شهدای انقلاب اسلامی

وهشت سال دفاع مقدس

ومدافعان حرم

سرشناسه: شاهنگی، محمدحسن، ۱۳۶۲، گردآورنده.
عنوان و نام پدیدآور: سبز، سفید و قرمز: ۸۳ قطعه منظوم از فرازوفروید تاریخ معاصر ایران / بهکوش محمدحسن شاهنگی.
مشخصات نشر: مشهد آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص: مصور (رنگی): ۱۱×۱۵ س م
شابک: ۹۸۷-۶۲۲-۶۰۹۰-۳۹-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
عنوان دیگر: ۸۳ قطعه منظوم از فرازوفروید تاریخ معاصر ایران.
موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه ها
موضوع: Collections -- 20th century -- Persian poetry
موضوع: جنبش ها و قیام ها -- ایران -- تاریخ -- قرن ۱۴ -- شعر
موضوع: Poetry -- 20th century -- Iran -- History -- Insurgency
موضوع: ایران -- تاریخ -- شعر
موضوع: Poetry -- Iran -- History
شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات اسلامی
رده بندی کنگره: ۲۱۳۷۹ س ۲۵ ش / PIR۴۱۹۰
رده بندی دیوبی: ۸۱۶/۶۲۰۸
شماره کتاب شناسی ملی: ۵۴۲۳۰۸۷

عنوان کتاب | سبز، سفید، قرمز
بهکوش | محمدحسن شاهنگی
تهیه و تولید | اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی
ویراستار زبانی و صوری | سمیرا علمدار علی اکبری
ارزیاب علمی | حجت الاسلام والمسلمین سید محمود مرویان حسینی
ارزیاب ادبی | علی اصغر دلیلی صالح
طراح جلد | سیدحسن موسی زاده
طراح گرافیک | عاطفه شیدمؤدب
ناشر | معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی
چاپخانه | مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی
نوبت چاپ | اول، ۱۳۹۷
شمارگان | ۵۰۰۰ جلد
شابک | ۹۸۷-۶۲۲-۶۰۹۰-۳۹-۱

نشانی | مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی، بین باب الهادی علیه و صحن غدیر، مدیریت فرهنگی
صندوق پستی | ۹۱۷۳۵-۳۵۱ | تلفن | ۵۱-۲۲۰۰۲۵۶۷

حق چاپ محفوظ است.

اشاره | ۹

۱ | شب تاریک | ۱۳

۲ | دلیران تنگستان | ۱۵

۳ | امتداد ظلمت | ۱۷

۴ | آغاز بیداری | ۱۹

۵ | در مسیر طوفان | ۲۱

۶ | سردار جنگل | ۲۳

۷ | پادشاهی نیرنگ | ۲۵

۸ | مقابله با ارزش‌ها | ۲۷

۹ | مرد بیدار | ۲۹

۱۰ | مسجد در خون | ۳۱

۱۱ | دست‌نشانده | ۳۳

۱۲ | دوران تباهی | ۳۵

۱۳ | مبشر صبح | ۳۷

۱۴ | مشیت آهنین | ۳۹

۱۵ | فریاد | ۴۱

۱۶ | خیزش | ۴۳

۱۷ | دور از وطن | ۴۵

۱۸ | شهر بیدار | ۴۷

۱۹ | جمعه سیاه | ۴۹

۲۰ | بیداد | ۵۱

- ۲۱ | نوای آسمانی | ۵۳
- ۲۲ | سفر بی بازگشت | ۵۵
- ۲۳ | طلوعه فجر | ۵۷
- ۲۴ | صبح آزادی | ۵۹
- ۲۵ | بنیان الهی | ۶۱
- ۲۶ | نبرد با شیطان | ۶۳
- ۲۷ | دست خدا | ۶۵
- ۲۸ | معلم شهید | ۶۷
- ۲۹ | شهید مظلوم | ۶۹
- ۳۰ | یاران آسمانی | ۷۱
- ۳۱ | عروج مفتوح | ۷۳
- ۳۲ | بازی با آتش | ۷۵
- ۳۳ | خروش شیرمردان | ۷۷
- ۳۴ | بوی خیانت | ۷۹
- ۳۵ | همپای جلودار | ۸۱
- ۳۶ | خونین شهر | ۸۳
- ۳۷ | فصل رشادت | ۸۵
- ۳۸ | دست در دست | ۸۷
- ۳۹ | مرگ نفاق | ۸۹
- ۴۰ | سرداران نستوه | ۹۱
- ۴۱ | از برکلی تا دهلاویه | ۹۳

- ۴۲ | کربلای جبهه‌ها | ۹۵
۴۳ | تا پای جان | ۹۷
۴۴ | جنگ مذبحخانه | ۹۹
۴۵ | مرصاد | ۱۰۱
۴۶ | دفتر سرخ | ۱۰۳
۴۷ | انقلاب جهانی | ۱۰۵
۴۸ | برائت | ۱۰۷
۴۹ | به سوی قدس | ۱۰۹
۵۰ | جام زهر | ۱۱۱
۵۱ | هنگامه سفر | ۱۱۳
۵۲ | وصیت روح‌الله | ۱۱۵
۵۳ | آرمان بزرگ | ۱۱۷
۵۴ | حماسه جاوید | ۱۱۹
۵۵ | فصل آزادگی | ۱۲۱
۵۶ | فتح خون | ۱۲۳
۵۷ | جبهه سازندگی | ۱۲۵
۵۸ | ما می‌توانیم | ۱۲۷
۵۹ | زخم شیطان‌ی | ۱۲۹
۶۰ | رویش | ۱۳۱
۶۱ | برمدار ولایت | ۱۳۳
۶۲ | فتنه | ۱۳۵

- ۶۳ | خواص بی بصیرت | ۱۳۷
- ۶۴ | جلوهٔ بصیرت | ۱۳۹
- ۶۵ | در سایهٔ ولایت | ۱۴۱
- ۶۶ | رسم برادری | ۱۴۳
- ۶۷ | آیین عمار؟ | ۱۴۵
- ۶۸ | مقاومت | ۱۴۷
- ۶۹ | درخت بی ثمر | ۱۴۹
- ۷۰ | دستکش مخملی | ۱۵۱
- ۷۱ | من انقلابی ام | ۱۵۳
- ۷۲ | مهاجران الی الله | ۱۵۵
- ۷۳ | لیبیک | ۱۵۷
- ۷۴ | دام‌های شیطان | ۱۵۹
- ۷۵ | هَتِیْهَاتِ مِنَّا الذِّلَّةُ! | ۱۶۱
- ۷۶ | مدافعان حرم | ۱۶۳
- ۷۷ | مرگ تکفیر | ۱۶۵
- ۷۸ | بحرین | ۱۶۷
- ۷۹ | حربهٔ شیطان | ۱۶۹
- ۸۰ | تکیه بر خود | ۱۷۱
- ۸۱ | سرداران ولایت | ۱۷۳
- ۸۲ | سربلند روزگارا | ۱۷۵
- ۸۳ | به سوی ظهور | ۱۷۷
- مسابقهٔ فرهنگی | ۱۸۰

نگاهی به اشعار بلند با درون مایهٔ تاریخ انقلاب اسلامی، حاکی از آن است که این اشعار به صورت تقطیعی و نه کامل، این موضوع را مطرح کرده‌اند و کمتر نمونه‌ای را می‌توان یافت که به صورت یکپارچه، به این مهم پرداخته باشد. از سوی دیگر، اشعار تولیدشدهٔ قبلی، سه بُعد مهم، یعنی زمینه‌های وقوع انقلاب و فرازهای مهم و حساس آن و دستاوردهای این رخداد عظیم را توأمان مدنظر قرار نداده‌اند.

در مجموعهٔ پیش رو، با رویکردی جریان‌شناسانه، ضمن مراعات این سه ملاحظه، به وقایع مهمی اشاره شده است که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: واقعهٔ مسجد گوهرشاد؛ کاپیتولاسیون؛ قیام ۱۷ شهریور ۱۳۵۷؛ پیروزی انقلاب در بهمن ۱۳۵۷؛ ترورهای کور منافقان در اوایل انقلاب؛ شکست آمریکاییان در کویر طبس؛ وقوع جنگ تحمیلی هشت‌ساله؛ شهادت یاران امام و انقلاب، همچون شهیدان رجایی، باهنر، مفتاح، مطهری و بهشتی؛ رحلت امام خمینی ره و انتخاب آیت‌الله خامنه‌ای دامت‌السلام؛ به‌رهبری انقلاب؛ تحریم‌های ناجوانمردانه و ظالمانهٔ غرب علیه کشورمان؛ ترور دانشمندان هسته‌ای؛ فتنهٔ سال ۱۳۸۸ و رشادتهای مدافعان حرم.

از جمله اهداف سرایش این مجموعه، تقویت روحیه بصیرت‌افزایی خواننده است که این موضوع در لابه‌لای کلیدواژه‌های اصلی، یعنی انقلابی‌گری، طاغوت‌ستیزی، ولایت‌پذیری، استبدادگریزی، عدالت‌خواهی، وطن‌دوستی، دفاع از آب و خاک، عزت ملی و استکبارستیزی، پیشکش مخاطب می‌شود.

سرودن اشعار سبز، سفید، قرمز توسط جمعی از شاعران پیشکسوت و جوان روزگار ما، دکتر محمدعلی پاکدل، دکتر محمد رضا سنگری، پارسا بنی‌اسدی، علی رضوی و سجاد سامانی انجام شده است.

محمد حسن شاهنگی

۱. شب تاریک

وطن در مسیر غارت بیگانگان

گل در مسیر غارتِ کولاک مانده بود
زیر تهاجمِ خس و خاشاک مانده بود
روح لطیف آب، عطشناک مانده بود
شب بود و آفتاب که بر خاک مانده بود
یک کاروان ستارهٔ غمناک مانده بود
در ذهن خاک، خاطره‌ای پاک مانده بود

۲. دلیران تنگستان

قیام مردم جنوب علیه استعمارگران،
به رهبری رئیسعلی دلواری

ز دلوار و تنگی، جوانی نجیب
زد آتش در افکار دیو فریب
جوانمرد و سردارِ دریا، علی
در آیین مردی و ایمان، یلی
بزد خود به قلب سپاه، آن دلیر
چو شیرانِ جنگی به روباهِ پیر

۳. امتداد ظلمت

چپاول کشور در عصر قاجار

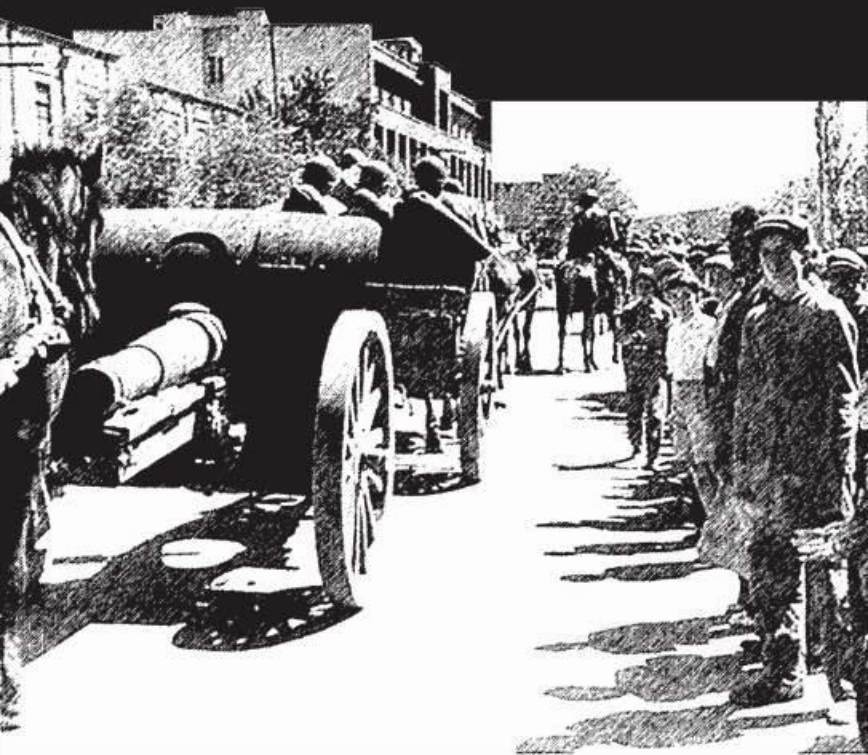
چو ایران به قاجار فاجر رسید
شد این خطه، جولانگه صد پلید
به تاراج بردند اموال را
چو دیدند شاهان بی حال را
به غارتگری دست بردند سخت
نگون گشت قاجار را تاج و تخت!

۴. آغاز یی‌داری

نهضت مشروطیت و شهادت شیخ فضل‌الله نوری

چنین گفت شیخ خردمند دین
که مشروطه شهدی است بی‌انگبین
چو مشروطه با دین شود سازگار
درآرد ز بنیان دیوان، دمار
ضروری است قانون ایران زمین
کند تکیه بر مجتهدهای دین
به دار شهادت کنم افتخار
که جان را بَرَد نزد پروردگار

۵. در مسیر طوفان

اشغال ایران توسط متفقین

چو جنگ جهانی اول رسید
قد و قامت سرو ایران خمید
یکی از جنوب و یکی از شمال
زد آتش در ایران نیکو خصال
ربودند فرعونیان هر چه بود
چو موسی نباشد، عصایش چه سود؟!

۶. سردار جنگل

نهضت جنگل و قیام میرزا کوچک خان

ز سردار جنگل سخن ساز کن
بدین نکته ما را سرافراز کن
از او بود و یاران آن سرفراز
که شد دشمن از بیمشان در گداز
قیامی برافروخت، روشن چو ماه
کز آن شد دل دیو و دشمن، تباه

۷. پادشاهی نیرنگ

روی کار آمدنِ رضاخان قلدَر

قجر را چو دوران به پایان رسید
حکومت به قزاق نادان رسید
به نیرنگ، آن فتنه‌گر شاه شد
هم‌آوازِ شیطانِ گمراه شد
چو حاکم شود شاهِ مزدور و پست
به جزرنج و سختی، چه آید به دست؟
بریدند فریاد هر مرد را
دریدند دل‌های پُردرد را

۸. مقابله با ارزش‌ها

کشف حجاب رضاخانی

چو چادر کشید از سر بانوان
فغان زنان رفت هفت آسمان
چنین شوکت شاهی اش شد تباه
به آهی نگون گشت بالای شاه

۹. مرد بیدار

ایستادگی سید حسن مدرس در برابر رضاخان

جوانمردی از نسل پاک علی علیه السلام
چو خورشید تابنده، شد منجلی
مدرس نشان بود و نیکوجبین
سیاست مدار و سپهدار دین
مدرس خردمند یزدان پرست
بشد خار در چشم قزاقِ مست

۱۰. مسجد در خون

فاجعه مسجد گوهرشاد و کشتار مردم بی دفاع

چنان از جنون، شهر را غم گرفت
که گویی فلک نیز ماتم گرفت
گوهرشاد را سجده جز خون نبود
جهان را بتَرزین شبیخون نبود
به محراب تا کرد شیطان نگاه
شد از شومی اش شام، صبح پگاه

۱۱. دست‌نشانده

روی کار آمدنِ محمدرضا پهلوی

پدر در سیاهیِ خود شد نهان
یکی دیگر آمد سیه‌تر از آن
ز بیگانه، شاهی ستمگر رسید
کسی زان ستمگر سیادت ندید

۱۲. دوران تباهی

سلطنت محمدرضا پهلوی و شایع شدن فساد

چو بگرفت جای پدر را پسر
نیامد ز خورشیدِ خاور خبر
ز دیوار و در، ریخت فسق و فساد
که مردم کشیدند آه از نهاد!

اعتراض امام خمینی ره به سیاست های پهلوی

شد ایران زمین، باغ مستعمره
 نهان گشت آیین و دین، یکسره
 سبک مغز بی ریشه پهلوی
 زد آتش در این کشور میثوی
 ولیکن به کوری چشم پلید
 فقیهی در این کشور آمد پدید
 عزیز خدا و خمینی به نام
 بگویند مردم به آن مه، امام
 صدایش رسا بود و از عمق جان
 صدای خروشان مستضعفان
 از آن نور، دل را بیاراستیم
 گشودیم چشم و به پا خاستیم

۱۴. مشت آهنین

سرکوب ملت توسط رژیم

به دست خودش در هلاکت فتاد
به سر در سراشیب نکبت فتاد
بر آن شد که حق را کند قتلِ عام
ز قتل و ز خون، کار او شد تمام

مخالفت امام خمینی رهبر با کاپیتولاسیون

چرا شاه این کشور بی پناه
فروشد وطن را به دیو سیاه
که گرقتل و جرم و جنایت کند
نباید کس از وی شکایت کند؟!
چو هستیم ما مردمانی ضعیف
بمیریم باید به پای حریف؟!
من اعلام خوف و خطر می کنم
شما را ز شر باخبر می کنم

شکل‌گیری انقلاب اسلامی علیه طاغوت

برآمد ز دل‌های مردم خروش
درآمد به رگ‌هایشان خون به جوش
شد از لطف حق، قلب‌ها متحد
همه پیرو رهبری مجتهد
ز یک پاسبان داشت ملت هراس
کنون شاه دارد از امت هراس!

۱۷. دور از وطن

تبعید امام خمینی قدس سره به ترکیه

به دستور آن دیو زشت و پلشت
دل جمع یاران پراکنده گشت
امام خردمند تبعید شد
در آن ظلمت شب، چو خورشید شد
ربودند چون جان ما را ز ما
برآمد فغان از زمین تا سما
نوشتیم با خون خود این پیام:
فدای تو جان‌های ما ای امام!

۱۸. شهری‌دار

قیام مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶

به شهری که در ارتجاع سیاه
درخشید چون نور خورشید و ماه
جدا شد ز مرغابیان بال‌ها
ز پروانگان حلقه‌خال‌ها
ز فرمان ساواکِ شیطان‌پرست
ز آیین‌ها نور و حرمت شکست
شکستند بازوی طلاب را
ربودند دستار مهتاب را

۱۹. جمعه سیاه

کشتار مردم در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷

بگویند مردم سخن از امام
سخن از حکومت، سخن از قیام
هزاران نفر ارتشی با تفنگ
نشسته در آن سو، چو میدان جنگ
صفیر گلوله ز هرسو و زان
زمین شد ز خون، همچو آتشفشان
شد آن جمعه، خونین و روزی سیاه
که صدها نفر کشته شد بی گناه

۲۰. بیداد

ظلم ساواک

به زندان بَرَم پیروان تو را
به خون برکشم یاوران تو را
چو دوزخ کنم بر شما خانه را
فرود آورم سقف کاشانه را
شما را سپارم به جلادها
نترسم از این دادوبیدادها

۲۱. نوای آسمانی

حیات نهضت در غیاب امام خمینی قدس سره

چه شب‌ها که می‌رفت تا آسمان
صداهای «اللَّهُ أَكْبَرُ»، عیان
چه شب‌ها که ماندیم بر پشتِ بام
که تا بشنود گوش صبح، این پیام

۲۲. سفر بی بازگشت

فرار محمد رضا پهلوی از کشور

شاه فراری شد و بهمنِ خونین رسید
لاله ز خون قد کشید، خواب سلاطین پرید
فجرِ غرور آفرین در وطن ما دمید
ملتِ پرشور ما طعمِ رهایی چشید

۲۳. طلیعه فجر

ورود امام خمینی ره به ایران

رهبر محبوب خلق، روی زمین تا نشست
شیشهٔ عمر ستم، چرخ زنان شد: شکست
دل به هوای بهار، شوقِ رهیدن گرفت
قلبِ زمین و زمان، عزمِ تپیدن گرفت

۲۴. صبح آزادی

پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷

جهان شد ز روح خدا معنوی
ز قرآن و از پرتو موسوی*
ز همسویی دین و مردان راه
رها گشت کشور ز چنگال شاه
پس از قرن ها فتنه بی امان
فرو ریخت بنیان شاهنشهان
در این کشور پاک صاحب زمان
سُکandar شد رهبر عارفان

* منظور، سیدروح الله موسوی خمینی است.

۲۵. بنیان الهی

برگزاری همه‌پرسی استقرار نظام جمهوری اسلامی

به دست توانای مستضعفین
فرو ریخت بنیان دیو لعین
شما وارث نور قرآن شدید
شما لطف حق را نگهبان شدید
بنا شد به دست شما کشوری
که «الله» در آن کند سروری
عزیزش بدارید، چون جان خویش
به یاری حق، ای دلیران، به پیش!

استقلال
و آزادی
و عدالت

استقلال
و آزادی
و عدالت

۲۶. نبرد با شیطان

وقوع انقلاب دوم و تسخیر لائنه جاسوسی آمریکا

به همراهی دیو مکر و فساد
یکی لائنه کینه بنیان نهاد
چو ماری، در آن غار، شیطان خزید
که بر ما زند نیش کین، آن پلید
سفارت شده لائنه مار و موش
ز ترفند بیگانه و دین فروش
گرفتند یاران دین خدا
کمینگاه اشرار و بیگانه را

۲۷. دست خدا

توفان شن و حمله نظامی ناکام آمریکا
در کویر طبس

بغزید توفان شن ناگهان
بکوبید بر شوکت کافران
شد آن لشکر ابرهه، تارومار
ز نصر و ز الطاف پروردگار
بریده شد آن پنجه‌های عقاب
ز شن‌های صحرا و ریگ عذاب
یدالله آمد، ره کفر بست
و گردآفرین گرده شب شکست

۲۸. معلم شهید

شهادت شهید مطهری رحمۃ اللہ علیہ

خردمندی آمد در ایران زمین
که یاری رساند به قرآن و دین
فقیهی که با عقل و با اجتهاد
درافتاد با شرق و غرب و فساد
ز «فرقان» شد آن ماهِ ایمان شهید
از این کهکشانی جهان پر کشید

۲۹. شهید مظلوم

شهادت شهید بهشتی رحمة الله علیه

چو شد هفتم تیر در سال شصت
ز باران خون، لاله در خون نشست
بهشتی و هفتاد و دو مرد دین
چو گل ریختند از جفا بر زمین
بهشتی مظلوم و دانای راه
میان شهیدان درخشد چو ماه
نه در بند نان و نه جویای نام
نه در فکر او، پُست و مال و مقام

۳۰. یاران آسمانی

شهادت شهید رجایی رحمۃ اللہ علیہ و شهید باهنر رحمۃ اللہ علیہ

یکی شد رئیس و یکی شد وزیر
شد ایران از آن رادمردان، منیر
در اندوهشان باغ پرپر شده است
دل آسمان، غرق اخگر شده است
از این انفجار و ترورها به جد
شود ملت قهرمان، متحد
شهیدان دین همچو یک ملت اند
بزرگ و جوانمرد و باعزت اند

۳۱. عروج مفتاح

شهادت شهید مفتاح رحمۃ اللہ علیہ

بدانید این دشمن بی شرف
سیه دل کمین کرده از هر طرف
از این دشمن شوم و پست و پلید
مفتاح به باغ جنان پر کشید

۳۲. بازی با آتش

تهاجم رژیم بعثی عراق به کشور

رژیم اژدها بود و ابلیس خوی
به کودک‌کشی زود آورد روی
به تیغ ستم، خونِ بسیار ریخت
سرِ کودکان، سنگ و آوار ریخت

۳۳. خروش شیرمردان

اعزام رزمندگان به جبهه‌های جنگ

جوانان چو دیدند دشمن عیان
طمع کرده در خاک ایرانیان
به پا خاستند از برای نبرد
اگر شیرزن بود، اگر شیرمرد
به میدان، چو شیرژیان تاختند
عَلَم از کَف کُفر انداختند

۳۴. بوی خیانت

خیانت ابوالحسن بنی صدر به رزمندگان اسلام

به حاج احمد و یاوران جهاد
بنی صدرِ خائن فشنگی نداد
ولی مرد میدان و یاران او
نگشتند تسلیم آن فتنه جو

۳۵. همپای جلودار

هدایت و رهبری ملت در دوران جنگ، توسط

امام خمینی علیه السلام

چنین گفت آن لاله دشت و باغ
در آن روزهای پراز درد و داغ
که ای ملت پاک و یزدان پرست
نترسید از آسیب شیطان پرست
شیاطین و کفار و نمرودیان
شدند از ستم هم قسم در جهان
که خورشید اسلام و این انقلاب
شود بی فروغ و در عالم خراب
ز رزم شما جان مستکبران
بلرزد چو برگ ز باد خزان

۳۶. خونین شهر

آزادسازی خرمشهر

شهر خون
شهر قیام
گشت آزاد به دستان خدا
حلقه حصر شکست
جبهه بعث گسست
بعد فرمان خدا

۳۷. فصل رشادت

رشادت‌های رزمندگان اسلام در جبهه‌ها

خون شهدا می‌ریخت ناحق به زمین هر روز
مردان خدا رفتند، فردا بشود دیروز!
ترکش پی‌ترکش بود، در جبهه خبرها بود
از بال ملأ تک هم، انگار اثرها بود
دعوا سَریک سربند، جدی‌تراز این‌ها بود
لبیک حسین علیه السلام هر دم، جاری سِر دل‌ها بود

۳۸. دست‌در‌دست

اتحاد قوای نظامی کشور علیه دشمن بعثی

پلیدان همه صف بیاراستند
چو عفریتی از جای برخاستند
نمی‌ترسد ایرانیِ قهرمان
از اِرعاب و تهدید سقیانیان
بسیج و سپاهی و ارتش، چو کوه
شکستند بیگانه را هم‌گروه

۳۹. مرگ نفاق

پایان یافتن غائله کردستان

براین شد که دشمن نفاق افکند
دراین خطه گُل، فراق افکند
به لطف خدا و شهیدان کُرد
منافق ذلیلانه دق کرد و مُرد
گل لاله تان سرخ و پاینده باد!
زریوالتان* تا ابد زنده باد!

* تالاب آب شیرین «زریوار» یا «زریبار» در فاصله سه کیلومتری غرب شهر مریوان در استان کردستان قرار دارد.

۴۰. سرداران نستوه

دلاوری سرداران سپاه اسلام در جنگ تحمیلی

حاج همت، حاج احمد، حاج‌ها...
کعبه‌ای در فکه با این تاج‌ها!
باقری‌ها، کاظمی‌ها، شیرها
یک حسین علیه السلام و عالمی از میرها!

۴۱. از برگلی * تا دهلاویه

شهادت شهید چمران رحمته الله علیه

به لبنان، چو مالک، سپه‌دار بود
چنان حمزه، در پاوه بیدار بود
یلی در خدا فانی و اهل راز
چو مستان سجاده‌دل، در نماز
برای خدا کرد رزم و جهاد
قدم در محیط پُراز خون نهاد

* دانشگاه محل تحصیل شهید چمران رحمته الله علیه در آمریکا.

۴۲. کربلای جبهه‌ها

انجام عملیات‌های غرورآفرین در جنگ تحمیلی

فاو و مجنون را منور می‌زدیم
قلب دشمن را مکرر می‌زدیم
دور گردن، چفیه می‌انداختیم
با جسارت بر عدو می‌تاختیم
دستِ خالی عزم میدان داشتیم
ترس در چشم عدو می‌کاشتیم

۴۳. ناپای جان

مقاومت جانانه رزمندگان اسلام در شهر هویزه

یک روز، زیر تانک دشمن جان سپردیم
رفتیم از دنیا؛ ولی هرگز نمردیم!
امروز، در آن دشت خون، صد لاله رُسته است
راه تجاوززین سبب، همواره بسته است

۴۴. جنگ مذبحخانه

بمباران شیمیایی شهرها توسط دشمن بعثی

توفان دریادل به دشت خون ندیدید؟
هان ای سپاه خصم، فرزند یزیدید!
صدامیان صد دام و مین در ره گذارند
با گاز خردل، قلب‌ها را می فشارند
اما دریغا یک وجب، خاکی ستانند
ایرانیان قدر وطن را نیک دانند!

۴۵. مرصاد

شکست منافقین در عملیات مرصاد

تنگهٔ مرصاد را گور منافق کنیم
دشت شهادت کجاست پُر ز شقایق کنیم؟
جان به کفانیم ما، شیر ژیانیم ما
قوم یقین بوده‌ایم، غیر گمانیم ما

کسی کاو قیامش برای خداست
دل و جاننش از ترس و وحشت جداست
ز قرآن، شهادت بیاموختیم
ز حیدر، شهادت بیاموختیم
کسی می‌کند از شهادت فرار
که دنیا براو گشته دارالقرار
شهادت به ما زندگی می‌دهد
گلستانِ پابندی می‌دهد
مقام و مناصب، همه رفتنی است
بشر در حضور خدا ماندنی است

۴۷. انقلاب جهانی

تأکید امام خمینی ره بر صدور انقلاب
به دیگر کشورها

امام خردمند و پاک و رشید
به مردم دهد جام عشق و امید:
شما ای عزیزانِ مصر و یمن
بجنگید با دشمن و اهرمن
فلسطینِ جان را بگیرید از او
بتازید بر دیو بی آبرو!
بخوان ای برادر، هم آواز قرن
که ایران شده معجزه ساز قرن
ز مرد مسلمان کِشَم انتظار
که حق را کند در جهان، آشکار

۴۸. برائت

فرمان اعلام برائت از مشرکان در
مراسم حج، از سوی امام خمینی قدس سره

سیاست در ایام حج، خوش تر است
در اندیشه مردم حق پرست
در اعمال حج، با خودت کن جهاد
همین گونه با دشمن بدنهاد
برائت همان عهد با کربلاست
سرآغاز رزم جنود خداست
«نه شرقی، نه غربی» شعار من است
شعاری که کوبنده دشمن است
نترس ای مسلمان ز غرب تهی
مکن تکیه بر فتنه و گمراهی!

۴۹. به سوی قدس

تأکید امام خمینی ره بر آزادسازی قدس شریف

گفتا امام این قدس ما در خاک و خون است
دشمن در این وادی، چرا در این جنون است؟
ای قبله‌گاه اولین، آزاد باشی
با کعبه در توحید ما همزاد باشی
شهرک‌نشینان دور تو دیوار بستند
بشکن حصار صهیونی، آن‌ها که هستند؟!
اینجا زمین انبیا و مرسلین است
نه جای شیطان رجیم پُر ز کین است!

۵۰. جام زهر

پذیرش قطعننامهٔ ۵۹۸ سازمان ملل از سوی
امام خمینی علیه السلام و پایان جنگ

در این مقطعِ سخت و پیچِ سترگ
توکل نمودم به حیّ بزرگ
از این مصلحت، انقلاب و نظام
به لطف خداوند، شد شادکام
گر این شور و انگیزه در من نبود
رها می نمودم سر رشته زود
دل و سینه ام جام صبر است و درد
زیبگانه خواهانِ خاموش و سرد
به صبر و تحمل، گل آید به بار
ز دامن ایمان، برآید بهار

۵۱. هنگامه سفر

رحلت امام خمینی ره و انتخاب
آیت الله خامنه ای دام ظلّه برای رهبری انقلاب

چو رخت از جهان بست روح خدا
به پیش خدا رفت آن مقتدا
یکی همچو او از تبار رسول
پذیرفت و کرد این امانت قبول

۵۲. وصیت روح الله

وصیت امام خمینی قدس سره به ملت انقلابی

هر آن کس که دل را مهذب نکرد
کند با خدا و رسولش نبرد
به پایان رسد عاقبت، درد و رنج
که رنج است البته آغازِ گنج
مبادا در این راه دشوارتان
به پایان رسد صبر و ایثارتان!
فرو ریخته خانه های فساد
به لطف شما مردم خوش نهاد
به دست شما ملتِ باشرف
موانع شود در جهان، برطرف

۵۳. آرمان بزرگ

از کربلا تا قدس

شد الگوی نهضت، قیام حسین علیه السلام
همان‌گونه که گفت پیر خمین
و با رمز شیرین «یا بن‌العلی علیه السلام»
به قدس است ما را طریقی جلی

۵۴. حماسه جاوید

پایان جنگ تحمیلی و پیروزی حق علیه باطل

خدا بعثیان را به ذلت کشاند
ولی مؤمنان را به عزت رساند
«سیا» با سیه‌کاری آمد دوان
به یاریِ صدام و صدامیان
شعار «نه شرقی، نه غربی» دین
زد آتش به بنیان مستکبرین

۵۵. فصل آزادی

بازگشت آزادگان سرافراز به میهن اسلامی

اسیران ایرانی، آزادگان
به «یا زینب» الگوی صبر زنان
نگاهی صبورانه انداختند
و نقش نُوی در جهان ساختند

۵۶. فتح خون

شهادت شهید آوینی

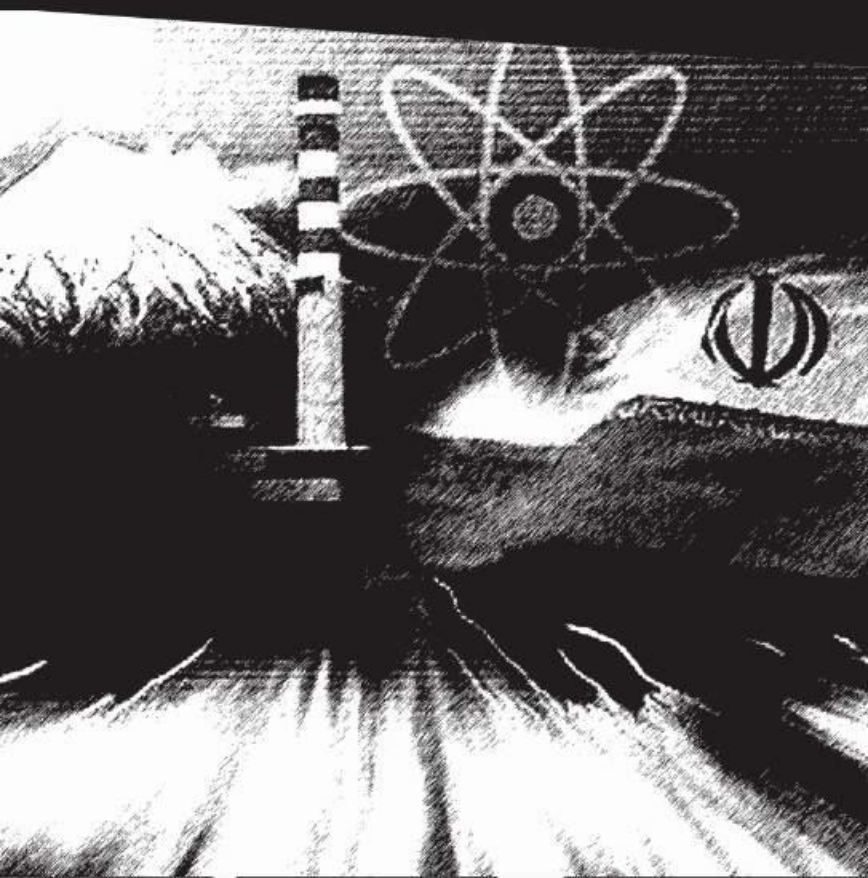
شد آوینی آقای اهل قلم
شهید، آن شجاع و دلیر و دژم
روایتگر فتح و فرخندگی
که در حصر می‌گفت از زندگی:
«طلاییه چون کربلا، لاله داشت
هزاران گل چارده‌ساله داشت...»

۵۷. جبهه سازندگی

سازندگی کشور بعد از جنگ تحمیلی

بسازیم ویرانه‌ها را چنان
که خون بارد از دیده دشمنان
خدا قلب‌ها را کند منقلب
نگردد دلِ مؤمنان، مضطرب

۵۸. ما می‌توانیم

خودباوری جوانان وطن

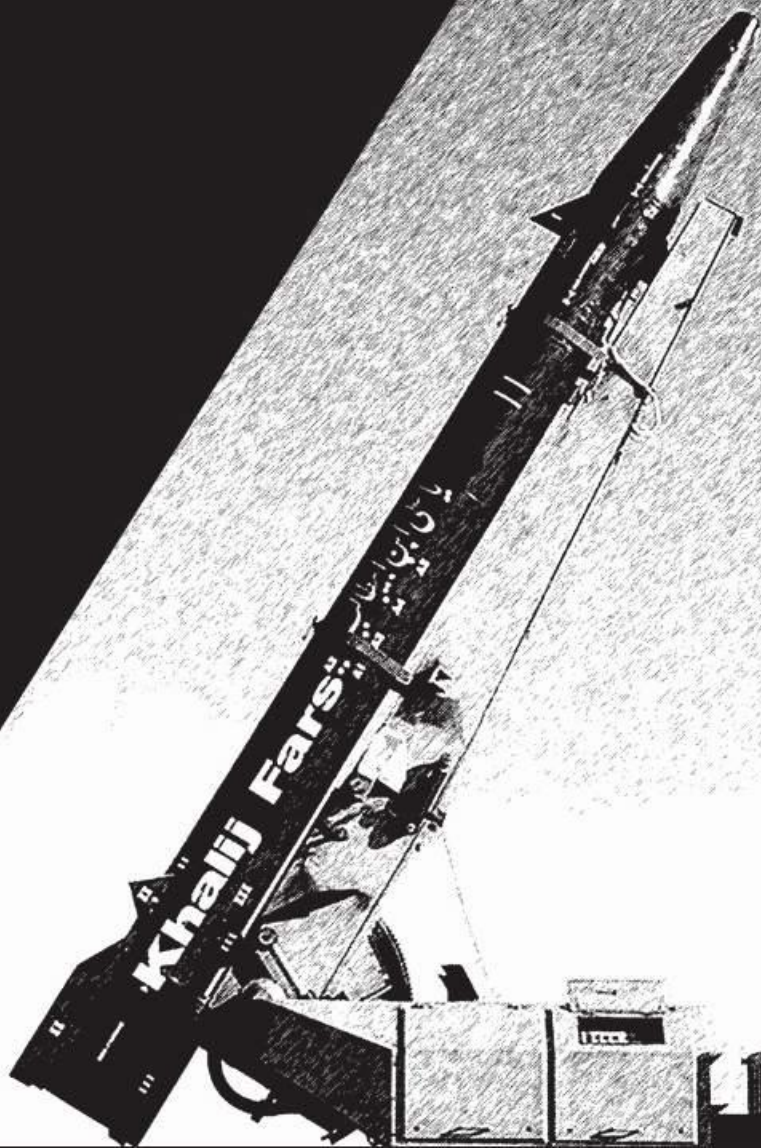
به خودباوری تا که ایران رسید
غریو جوانان به کیوان رسید
در آفاق، چون آفتاب آمدند
و هر پرسشی را جواب آمدند

۵۹. زخم شیطان

ترور ناجوانمردانه دشمنان هسته‌ای

عالم بُرنای ما قلب اتم را شکافت
شیب ملایم نبود منحنی این شتافت!
دشمن مکارِ دهر، چشم نظاره نداشت
دل به ترورها سپرد، خَم کند این عزم راست
طعم یتیمی چشید آرمیتای بی‌گناه
تا نشود منحرف، ذره‌ای این شاه‌راه!

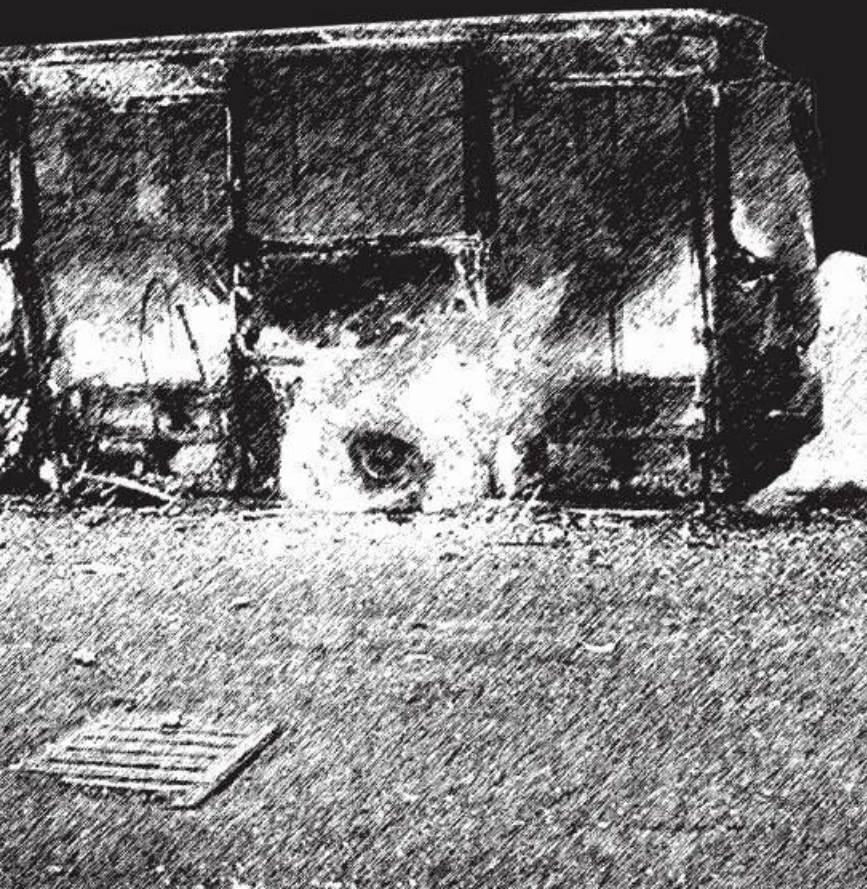
ملت آزاده، روی پایش برخاست
بذر امیدش را تا افق‌ها می‌کاشت
صنعت هسته‌ای‌اش مُچ قلدر خواباند
بازوی موشکی‌اش دست دشمن پیچاند

۶۱. برمدار ولایت

شیوع جناح بندی های سیاسی

قلعه خیر اگر هست، چه باک؟!
بینی کفر بمالیم به خاک
وارث حیدر کرار شدیم
عاشق رهبر بیدار شدیم
خط ما، خط علی است، علی
رهبر حزب، ولی است، ولی
جنگ و دعوای سیاسی نکنیم
بی خودی خویش هراسی نکنیم
چپ کجا؟ راست کجا؟ جاده یکی است
این زمان، لشکر آماده یکی است!

حوادث تلخ سال ۱۳۸۸

چو شد انتخابات هشتاد و هشت
 بجوشید امید از دل کوه و دشت
 رسیدند سرچشمه‌های یقین
 به دریای ایمان، به حبل‌المتین
 همه اعتلای وطن خواستند
 بر این باور از جای برخاستند
 ولی گشت بر دشمن این‌ها گران
 لذا ریخت در شهر، بذر گمان
 به تردید، مردم قد افراشتند
 و در فتنه‌ها، فتنه‌ها کاشتند
 گروهی به عمد و گروهی به سهو
 برافروختند آتش لعب و لهو
 ولی مردم بابصیرت، چو نور
 ز تاریکی فتنه کردند عبور

خواص بی بصیرت، مایہ نگر ملت

پنجاب، لاہور، سندھ
پاکستان
شاخہ انجمن المسلمین
لاہور

۶۳. خواص بی بصیرت

سکوت برخی خواص در برابر حوادث سال ۱۳۸۸

غائله پایان گرفت، فتنه خموشی گرفت
روی خواص از سکوت، رنگ سیاهی گرفت
جَمَل انگار در حال طلوع است
سقیفه شاید اینجا در وقوع است
زبیر و طلحه‌ها شوریده‌اند باز
شترمرغان و فکر خام پرواز!

لیک یا خامنه ای

۶۴. جلوهٔ بصیرت

بصیرت ملت در برابر حوادث سال ۱۳۸۸

عده‌ای گفتند: «شد وقت درنگ»
عده‌ای گفتند: «باید کرد جنگ»
یک نفر در بنز ماوا می‌گرفت
یک نفر ترک موتور جا می‌گرفت
یک نفر جانباز و میهن‌دوست بود
یک نفر خودباز و دشمن‌دوست بود
ملت این تردیدها را پاک کرد
سینه‌ها را لایق افلاک کرد

۶۵. در سایه ولایت

خنثی‌سازی توطئه تخریب ولایت فقیه

از آغاز این انقلاب و قیام
شد آینده فاسدان، تیره فام
به صد حيله شد جانشان مبتلا
که مردم شوند از ولایت جدا
نشد زان همه فتنه و گمراهی
ز دریای ملت جدا آگهی
همه جای ایران زمین کربلاست
علی اُسوه و رهبر و مقتداست

۶۶. رسم برادری

هم لبنان، هم ایران!

ملت برایش غزه و لبنان مهم است
مظلوم در هر خاک و هر سامان مهم است
اینجا سرای خلقِ جان آگاه باشد
اینجا یقین را درگاه و درگاه باشد

۶۷. این عمار؟

عماران رهبر

رهرو آن است که عماروَش آید به میان
به میان داریِ دین خیزد، با تیغ بیان
انقلابی شدن آن است که هنگامهٔ جوش
به زبان آیی چون صبح و نباشی خاموش

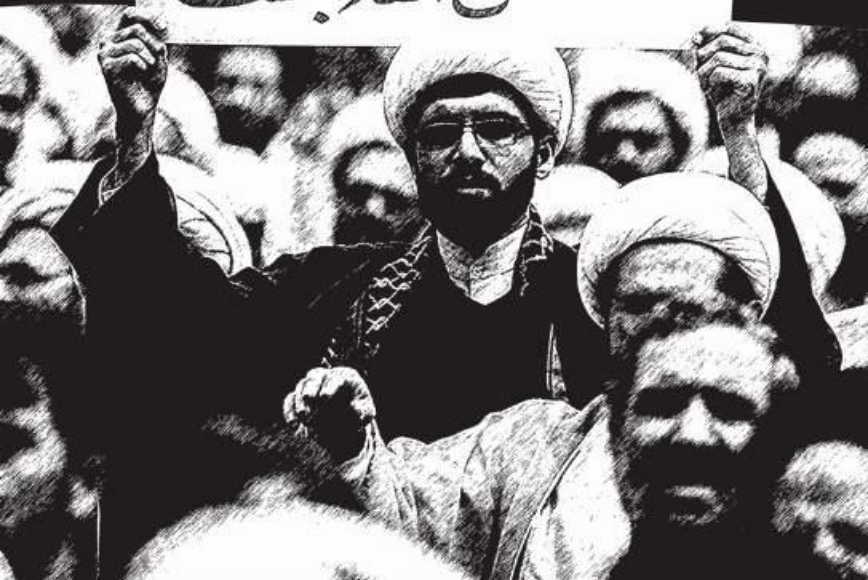

۶۸. مقاومت

ایستادگی در برابر تحریم‌ها و تهدیدها

جهان در شگفت است از این انقلاب
از ایمان این ملتِ مستطاب
از ایمانشان لرزه بر شرف‌تاد
هراسان و لرزنده با شرف‌تاد
از آن ملت بینوا و فقیر
برآمد یکی ملت بی‌نظیر
نه تحریم بروی اثر می‌کند
نه دروی اثر فتنه‌گر می‌کند!

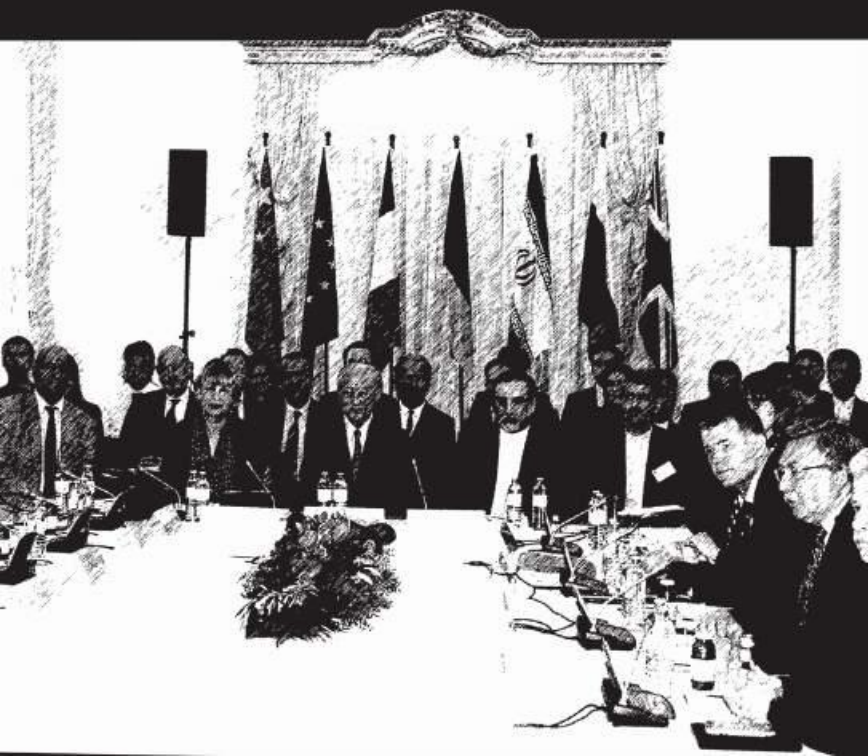
مُفسد اقتصادی ،
دُشمن انقلابست

۶۹. درخت بی‌ثمر

فصل برجام

فصل برجام رسید
پیر ما گفت که این، تجربه‌ای است جدید
ما بماندیم سر عهد؛ ولی
آن طرف رفت و کسی عهد ندید
و کسی گفت ثمر می‌دهد این باغ؛ ولی
هیچ‌کس میوه‌ای از باغ نچید
تا که این دبه درآوردن‌ها
رفت تا آخر خط قرمز!

۷۰. دستکش مخملی

توافق با شیطان بزرگ؟!

دست در دست شیاطین؟ هرگز!
ما و امداد سلاطین؟ هرگز!
وعدۀ دشمن دین نیرنگ است
صلح او صلح نباشد، جنگ است

A black and white photograph of a woman wearing a headscarf, holding a large white sign with both hands. The sign contains handwritten text in Persian. The woman's face is partially visible through the scarf.

هن دیلمات نیستم

انقلابی ام

آخه به خون به دست آوردیم

به نان نفی فروشیم

۷۱. من انقلابی‌ام

دوراهی دیپلمات‌بودن و انقلابی‌گری

لبخند بر سیاهی در بازی سیاسی؟!
این بود مکتب ما در مشی دیپلماسی؟!
یک روز در جماران، می‌گفت پیر ما این:
«تنها ره‌رهایی، مخفی است در دل دین»
دین مایهٔ صلاح است، دین عامل فلاح است
در جنگ با شیاطین، دین بهترین سلاح است

۷۲. مهاجران الی الله

حادثه تلخ منا

آل سعود انگار گور خویش را کند
روزی که کشتاری جنون آسا پی افکند
صدها نفر قربانی جهل و جنون شد
خاک منا آن روز، اقیانوس خون شد

فدائیان
رهبر

تجدید میثاق امت با ارزش‌های امام و انقلاب

عهد و میثاق همان است که بر لب داریم
 با خمینی که حسینی است به یک پیکاریم
 ما وضو با تپش پنجره‌ها می‌گیریم
 اشتیاق از جهش خنجره‌ها می‌گیریم:
 هر که دارد هوس کرب و بلا « بِسْمِ اللّٰهِ »
 هر که دارد عطش خون خدا « بِسْمِ اللّٰهِ »

۷۴. دام‌های شیطان

دام‌ها و آسیب‌های پیش‌رو

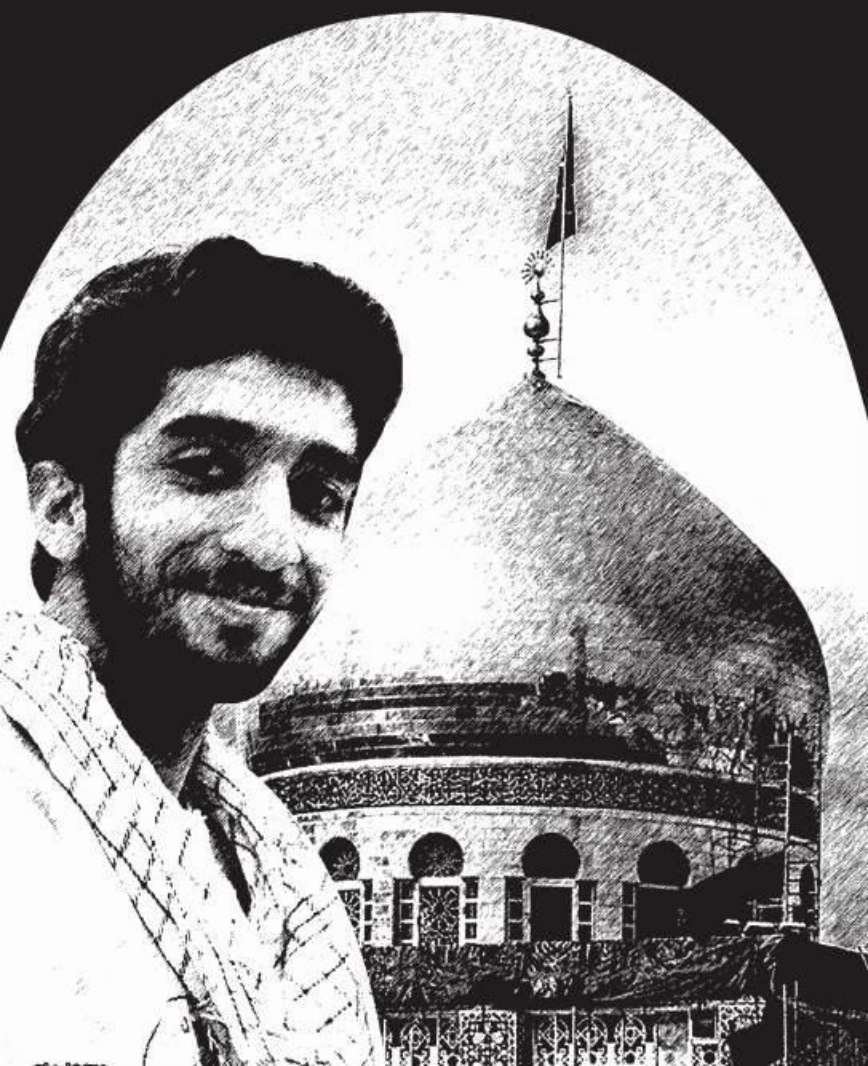
غالب و فاتح دیروز، شهیدان هستند
پشت امنیت امروز، شهیدان هستند
نکند غیرتِ مردان به نگاهی برود!
نکند پوشش زن‌ها به تباهی برود!
نکند صندلی و پست، حجابی گردد!
نکند ثروت و اموال، نقابی گردد!
نکند دست کسی کج شود و گول خورد
دست ابلیس به گنجینهٔ معقول خورد!
نکند باز اُخْد روی نمایان سازد!
نکند گندمِ ری، و سوسهٔ نان سازد!

۷۵. هَيْهَاتَ مِنَّا الذِّلَّةُ!

تهدیدهای نظامی استکبار

بیگانگان چشم طمع بر خاک دارند
هیئات از ذلت! دلیران باک دارند؟!
حکم جهاد از رهبر بیدار دارند
شوق شهادت را به دل بسیار دارند

۷۶. مدافعان حرم

دفاع از حرم آل الله

همه موجیم و خروشان هستیم
مثل رودیم و پریشان هستیم
تا که خون است به رگ ها ما را
در دفاع از حرمیم ای مولا!

۷۷. مرگ تکفیر

سرنگونی جریان های تکفیری

یک روز آبادان میان دشنه ها بود
یک روز رقه * پایتخت فتنه ها بود
بیداد ظالم را کسی باقی نداند
غصب زمین حاشا که طولانی بماند!

* یکی از شهرهای کشور سوریه .

۷۸. بحرین

تأثیرپذیری مردم بحرین از انقلاب اسلامی

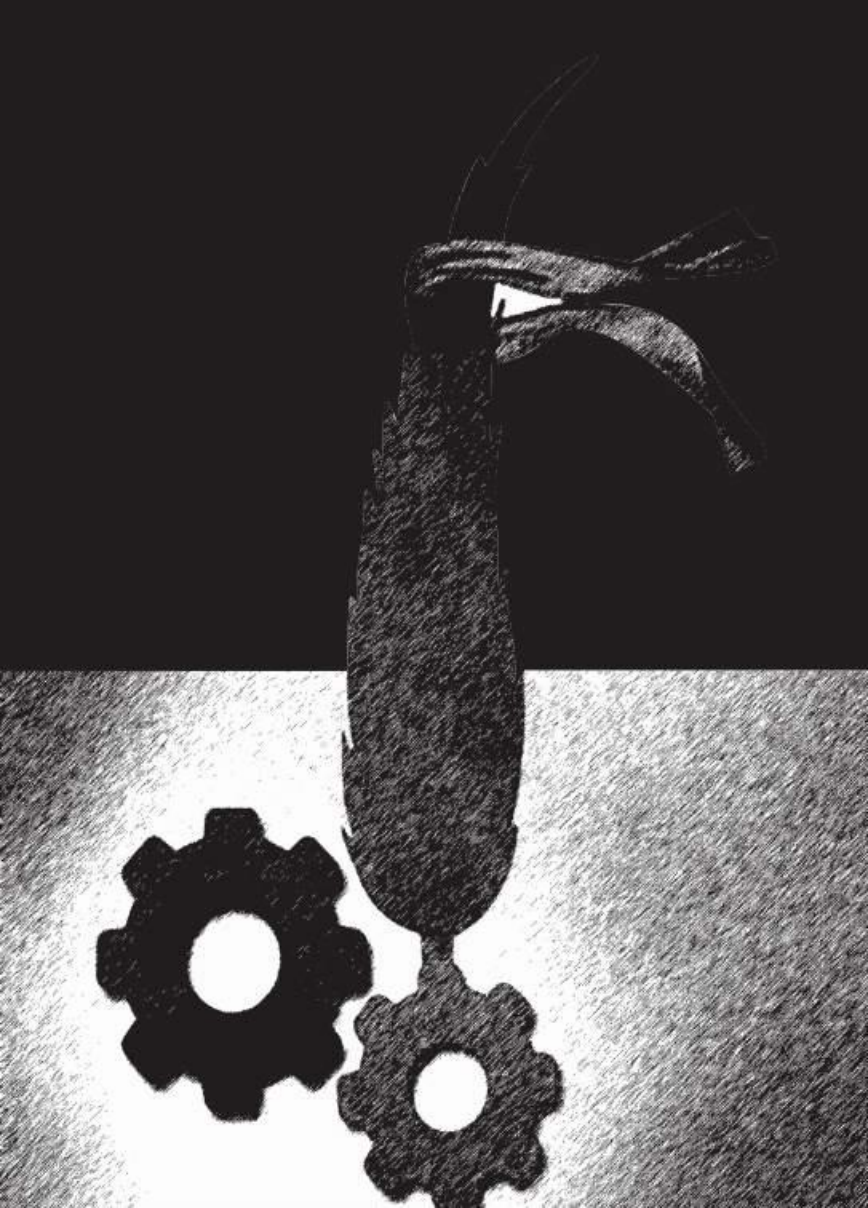
بحرین اینک صحنهٔ خون و قیام است
مشتِ گره‌کرده نماد یک پیام است:
اسلام دین عزت و آزادگی هاست
زیر ستم رفتن، نشانِ بردگی هاست

۷۹. حربۀ شیطان

خطر تهاجم فرهنگی

نظام جهانیِ مستکبران
به دنبال سلطه است بر این و آن
کند سلطه‌گر تا زمانی عناد
که در ما شود ناامید از فساد

۸۰. تکیه بر خود

تأکید رهبر معظم انقلاب دامنه الله بر اقتصاد مقاومتی

چو ملت کند تکیه بر نفت و گاز
نگردد در اندیشه‌ها سرفراز
در آینده، این نفت و وابستگی
شود مایهٔ رنج و دل‌خستگی

۸۱. سرداران ولایت

سردار قاسم‌ها

موشک جواب موشک است، این را بدانید
پاتک بُود هرجا تک است، این را بدانید
سردار قاسم‌ها در این کشور زیادند
آن‌ها نگهبانان خاک این بلادند

من ایرایم

من ابراهيم
بن محمد بن احمد
بن ابراهيم

۸۲. سربلندِ روزگار

پاینده ایران من!

سبز و سفید و قرمز، رنگِ ایران من است
پرچم این کشور، خطِ ایمان من است
بیگانگان خواب تعرض را ببینند
فردای استیلا بر این کشور نبینند
کشور اسلامی، کشور آبادان
دور از چشم پلید، تا ابد جاویدان
چشم فردا روشن، راه ایمان ایمن
منزوی می‌گردد فکر شوم دشمن
ره بلند و رهنان در ره‌گذارند
«بیم حرامی نیست، یاران هوشیارند»
وادی به وادی، سربلندِ روزگاریم
مردان میدان عمل در کارزاریم

۸۳. به سوی ظهور

ظهور رهبر موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف

هم سفر! حوصله، این قافله برمی گردد
گرد می خوابد و اسب یله برمی گردد
مکن از غیبت چوپان گله، برمی گردد
آخرین حلقه این سلسله برمی گردد

سامانه وقف و نذر

آیا می‌دانید با نذر فرهنگی شما، در حرم مطهر امام رضا علیه السلام چه فعالیت‌هایی انجام می‌شود؟

- چاپ سالانه بیش از یک میلیون جلد کتاب و نشر آن در بین زائران؛

- تولید کتاب و هدایای ویژه برای زائران غیر ایرانی؛

- تولید انواع اسباب‌بازی و توسعه مهدکودک‌های حرم مطهر؛

- برگزاری بزرگ‌ترین مسابقه کتاب‌خوانی کشور؛

- تولید بسته‌های نمک و نبات متبرک؛

- تولید هدایای ویژه گروه‌های زیارتی، زوج‌های جوان، زیارت‌اولی‌ها و

روش مشارکت در نذر فرهنگی: می‌توانید بارکد مندرج در بالای صفحه را با گوشی همراه اسکن کنید تا مستقیماً به درگاه نذر فرهنگی حرم مطهر متصل شوید یا با مراجعه به مدیریت فرهنگی راهنمایی‌های لازم را دریافت کنید.

نشانی مدیریت فرهنگی: حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، بین باب الهادی علیه السلام و صحن غدیر، پلاک ۱۸۳، مدیریت فرهنگی.

شماره تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۷

مسابقه فرهنگی سبز، سفید، قرمز

توضیحات شرکت در مسابقه

پرسش‌ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می‌توانند در مسابقه شرکت کنند. به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقه فرهنگی شرکت کنید:

۱ ارسال پاسخ به سامانه پیامکی: برای این کار، کافی است به ترتیب نام مسابقه و شماره گزینه‌های صحیح پرسش‌ها را به صورت یک عدد دورقمی از چپ به راست، همراه با نام و نام خانوادگی خود به سامانه پیامکی ۳۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.

مثال: سبز، سفید، قرمز ۱۴ احسان براتی‌زاده

۲ مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی:

www.razavi.aqr.ir

۳ پاسخ به پرسش‌ها در پاسخ‌نامه: پاسخ‌نامه تکمیل شده را می‌توانید به صندوق‌های مخصوص مستقر در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی فرهنگی بیندازید یا به صندوق پستی ۳۵۱-۹۱۷۳۵ ارسال کنید.

۴ سرودن شعر یا پیشنهاد موضوع یا شعری از دیگر شاعران: شاید شما هم بتوانید درباره موضوعات مطرح شده در این کتاب، اشعار خوبی بسرایید یا لازم بدانید برخی موضوعات مهم دیگر هم به این مجموعه اضافه شود. شاید هم برای همین موضوعات، از دیگر شاعران اشعار خوبی سراغ داشته باشید. اگر این طور است، می‌توانید با ارسال حداکثر چهار بیت از اشعار خود یا دیگران در همین موضوعات و یا پیشنهاد موضوعات مشابه، در مسابقه شرکت کنید.

هزینه ارسال پاسخ‌نامه از طریق قرارداد «پست جواب قبول» پرداخت شده است و لازم نیست از پاکت و تمبر استفاده کنید.

آخرین مهلت شرکت در مسابقه، یک ماه پس از دریافت کتاب است.

قرعه‌کشی از بین پاسخ‌های کامل و صحیح و به صورت روزانه انجام می‌شود و نتیجه آن نیز از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می‌رسد. تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامکی جداگانه ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

پرسش‌ها

پرسش اول | قیام مردم جنوب علیه استعمارگران،

به رهبری چه کسی بود؟

۱ | میرزا کوچک خان جنگلی

۲ | ستارخان و باقرخان

۳ | رئیسعلی دلواری

۴ | سید جمال الدین اسدآبادی

پرسش دوم | مهم‌ترین تأکید رهبر معظم انقلاب دام‌ظله

در زمینه تحریم‌های کشور، تمرکز بر چه موضوعی

بوده است؟

۱ | اتحاد با دولت‌های اروپایی

۲ | اقتصاد مقاومتی

۳ | تغییر در مقررات ارزی

۴ | افزایش مالیات

مشخصات شرکت کنندنده

نام و نام خانوادگی |
 نام پدر | تحصیلات |
 استان | شهر |
 تلفن ثابت یا گد شهر | شماره همراه |

پایه کلمه مسئله

سورتن شهر یا پیشنهاد موضوع یا شهری از دیگر شهران

۴	۳	۲	۱
○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○
.....			
.....			
.....			
.....			

نظرسنجی کتاب میرزا، مسئله قرمز

موضوع	
۱ میزان رغابت از جذابیت ظاهری (طرح جلد و اندازه و ...)	○ ○ ○ ○ ○
۲ میزان شیرینی مطالب	○ ○ ○ ○ ○
۳ قابلیت فهم مطالب	○ ○ ○ ○ ○
۴ میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب	○ ○ ○ ○ ○
۵ میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب	○ ○ ○ ○ ○
۶ میزان تناسب محتوا با نیاز شما	○ ○ ○ ○ ○
۷ میزان تناسب پرش ها با موضوع	○ ○ ○ ○ ○
۸ میزان رغابت کلی	○ ○ ○ ○ ○

لبه کاغذ را پس از برش، تا لبه و به هم بزنید

..... | فرستنده

.....

.....

.....

..... | کد پستی

..... | لایه قسمت خارج

پست جواب فیسول

هزینه پستی بر اساس قرارداد شماره ۲۵۱-۹۱۷۳۴ پرداخت شده است.

طرف قرارداد | مجله تولیدات فرهنگی آستان قدس و مطبوعاتی

۲۵۱-۹۱۷۳۵